QVÆSTIO MEDICA,

QVODLIBETARIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM, die Iouis IX. Decembris,

M. IACOBO THEVART, DOCTORE MEDICO, Moderatore.

An Rheumatiſmo venæ ſectio?

I.

VT res naturales ſui conſeruationem per ſimilia, ſic res παρὰ φύσιν depulſionem per contraria poſtulant. Indicatio θεραπευτικὴ ſoli debetur præter naturalem affectui; cuius ſpecies & magnitudo, remedij genus, & quantitatem inſinuant, per quam Medicina βιωφελεστάτη conjecturalis euadit: æque ac per ſimilitudines morborum diſſimilium, quæ, non ſecus quam herbarum germina in prima ἐκβολῇ peritioribus imponunt. Sic Colicus dolor nephritidem non raró ementitur: Hepatitis pleuritidem; Rheumatiſmus arthriticos, & venereos cruciatus; catarrhum, homini magis quam brutis familiarem, & vlcerosam ac phlegmonodem laſſitudinem, morborum πρόδρομον. In omnibus ἔθος κάλλιστον διδασκαλικόν. Ignoto morbo remedia ne adhibeas: natura optimâ victus lege vel morbum patefaciet, vel profligabit. Ægrorum alia viuendi ratio, ſanorum alia: Cùm non minùs noceant brutorum alimenta ſanis, quàm ægris cibi bene valentium. Auxilia, quibus morbi depelluntur, ἀδιάφορα, Herophilo tam venena eſſe poſſunt, quam auxiliares Deorum manus: plus in eis artis eſt quam naturæ. Eorum duo præcipua genera, catharſis, & phlebotomia; quorum illa cacochymiæ mediocri, velut conſum-

matæ epicrasis conuenit: hæc priori potior acutis morbis, inflammationibus, & doloribus.

II.

CAVE topica vniuersalibus, composita simplicibus, validiora blandis, anteponas. Sat citò, si tutò & jucundè. Quæ diæta, & pharmacia non sanant, Chirurgia, Medici dextra, ferro, ignibus, rescindit & domat. Multa in ancipiti periculo fiunt, aliàs omittenda. In exostosi (quæ non semper est à lue venerea) cùm victus ratio, & præsidia non profuêre blandiora, licet ad ferrum candens confugere: præstat anceps & doloris plenum auxilium experiri, quàm nullum. In morbo quid esse grauius potest metu mortis, voluptatum intermissione, doloris, ab ægritudine inducti, vehementiâ? Nemo penè se sentit ægrotare quàm per dolorem, cuius, natura nostri amantissima, tantam rationem habet, vt eum aut tolerabilem faceret, aut breuem. Nullus potest valde dolere, & diu; cùm vehemens est ob πάθος, vel macerrimas corporis partes occupat, vel neruis insistit, vel in articulis firmatur: quibus narcoticorum vsus nocet, demulceri debet anodynis: quorum ea præferuntur quæ morbi causam auferunt: dein quæ calore blando & halituoso sunt ἀπεόζοντα. Aliàs, si quid aliud, virium robur infringit, sanguinem inflammat, spiritus accendit, bilem acuit, humores omnes exagitat, noctu tamen magis, quam interdiu, quo tempore grauior esse consueuit.

III.

SI alibi vsquam dolor ægros fatigat, maximè in Rheumatismo, qui est totius corporis, præsertimque externi, artuum, articulorumque ἀπόστασις, cum dolore ὀστεκόπῳ, & molesto doloris grauitatisque sensu. Fit acer hic affectus, Galeno cognitus, cùm partes internæ, venæ, & arteriæ sese in externas, & in genus musculosum, per καυτίωσιν quandam, exonerant: licet non raró internæ quoque corporis partes, vt intestina, vterus, pulmo, ῥευματικὰς διαθέσεις experiantur. Caput huius mali fons, vt & omnis arthritidis, falsò habetur: viscerum maximéque hepatis vbi est sanguinis officina, calidior intemperies, αἷμα ἄπεπτον & ἰχωροειδὲς generans id fouet. Sæpe ratione seri (quod Dijs erat pro sanguine apud Homerum) humores procul à suo foco, grauissima concitant symptomata. Cùm omnes, aut plures articulos, desultorio quodam modo impetit, Rheumatismum creat: Cùm in hunc vel il-

lum articulum insilit, præsente partis imbecillitate, quæ non sola est reducis paroxysmi causa, arthritidem μισόπτωχον, Veneris & Bacchi filiam, mulieribus, eunuchis, & pueris odiosam mouet. Nonnunquam, velut imperfecta crisi, in longis morbis, vt quartanis febribus, morbificus humor, futura sudoris materia, motus & non promotus, mediisque quasi membranosis viis subsistens, tantorum cruciatuum est author.

IV.

IN hanc affectionem prona sunt corpora plethorica, aut valde cacochyma, febribus obnoxia synochis putridis; non minùs quàm mulieres, vel hæmorrhagia solis hominibus concessa, illi tamen febris, ab acutis omnibus inseparabilis, nec assidua comes est, nec manifesta, non accenso πυρετώδως sanguine: aliis superueniens morbis, vt apoplexiæ, & tetano periculum minuit. Nec in ea licet, vt in illis, aut nouare aut febrem accendere. Circumspecti hominis est interdum malum malo leuare: Est aliquod remedij genus sanitatem morbo debere: nec potest esse ingrata curatio cuius salutaris est effectus. In dolorum acerbitate sanguis impurus ferè detrahitur; quo impurior non audentiùs vena tundenda. Morbi magnitudo ex affectus essentia, læsæ partis præstantia, ac symptomatum vehementia deprehendenda; viriumque robur ex partium integritate, huiusque cum morbo collatione dignoscendum, primariæ sunt venæ sectionis ἐνδείξεις: habito semper ætatis, sexus, regionis, diætæ, consuetudinis, temperiei discrimine. Neque deridendi sunt qui primam venæ sectionem, vt in primis salutarem, quasi venerantur, seruantque in extremos vsus valde profuturam.

V.

MAXIMAM sanationis partem confert morbi, causarumque cognitio. Insanabiles tamen morbos non vincit Medicina: aliis etiam datur ad remedia, aliis ad leuamentum. In hoc affectu curationis ijdem canones, qui in synocho putri, aut lassitudine phlegmonosâ; alteratio, & euacuatio. Iusculorum frequens vsus, ptisana, oxycratum; annon & zytum in potu? aluus sæpe enematis sollicitanda, cathartica vitanda; cassiam tamen & confectionem vniuersalem non omnino improbamus. Nihil æque perniciosum ac immatura Medicina: paregoricis malo blandimur, metasyncritica, & apocroustica damnamus. Vsu ligni sancti, scynæ, & sudatoriorum omnia recrude-

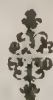
ſcunt. Spes omnis in venæ ſectione poſita: quæ văcuando, reuellendo, deriuando, refrigerando eſt ἡγεμονικὸν: Cornicula frequentia, hirudines habitui corporis admotæ conferunt: vt hæmorrhagia, &, qui non ſemper contra naturam eſt, ſudor bonis ægri rebus, & cum ἀφορίᾳ; cum qua nunquam dyſenteria ſuperuenit. Tandem vrina craſſa, & multa, vt quæ ab abſceſſibus liberet, & maximè in febribus laborioſis, à periculo aſſerit.

Ergo Rheumatiſmo venæ ſectio.

Proponebat Lutetiæ IOANNES VACHEROT, Pariſinus, Anno R. S. H. M. DC. XXVII.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Guido Patin.
M. Iacobus Theuart, Præſes.
M. Robertus Tulouë.

M. Anthonius le Rat.
M. Dionyſius le Soubz.
M. Bartholomæus Baralis.

M. Petrus le Comte.
M. Guillelmus de Vailli.
M. Claudius Geruais.

PARISIIS,

Proſtant Exemplaria apud NICOLAVM BOISSET, Typographum, in vico Diui Ioannis Bellouacenſis, è regione Collegij, ad inſigne Cordis Vulnerati. M. DC. LIII.

cette thèse est la 705e du tome IV in folio des thèses de la faculté. ——